

Δὲν ὑπάρχουν ἰσχυρότεροι μαγνήτες καὶ θελκτικότεροι ἐξουσιαστές καὶ ποθεινότερες ἀλυσίδες γιὰ τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, ἀπὸ τὶς ἡδονές τῶν πέντε αἰσθήσεων. Πόσο ἄρεστές καὶ πόσο βλαβερές εἶναι! Καὶ ὁ καλύτερος ρήτορας δὲν θὰ μπορούσε νὰ παρουσιάσει ποτὲ τὴν κακία τους καὶ τὴν βλάβη ποὺ προξενοῦν στὴν ψυχὴ. Ἄν ὁ διάβολός μας ἔδινε τὸ φαρμάκι του μὲ κάποιο πικρὸ βότανο, δὲν θὰ τὸ πίναμε. Ἐπειδὴ ὁμως μας τὸ δίνει μὲ τὸ μέλι τῶν ἡδονῶν, τὸ παίρνουμε εὐχάριστα.

Ἀπὸ τὶς ἡδονές, οἱ σαρκικές – δηλαδὴ ἡ πορνεία, ἡ μοιχεία καὶ ὅλα τὰ σχετικὰ πάθη – τυφλώνουν τὴν καρδιά καὶ κολλᾶνε τὴν καρδιά μας στὰ παρόντα πράγματα περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ἀμαρτία, γι' αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα ἐμπόδια τῆς σωτηρίας μας. Καὶ ἀληθεύει ἐκεῖνο ποὺ εἶπε ἓνας ἅγιος, ὅτι, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ βρέφη, λίγοι μόνο φτάνουν στὸν παράδεισο, ἐξαιτίας τῶν σαρκικῶν ἀμαρτημάτων.

Ἄλλες μορφές ἡδονῶν εἶναι ὁ πολὺς ὕπνος, τὰ καλὰ φαγητά, τὰ ωραῖα φορέματα, τὰ μαλακὰ στρώματα καὶ γενικὰ ὅλες οἱ ἱκανοποιήσεις τῶν αἰσθήσεων.

Οἱ ἄνθρωποι τῶν ἡδονῶν, ἀφοῦ χορτάσουν τὸν ὕπνο καὶ τὴν ἀνάπαυση, τρέχουν στὰ συμπόσια καὶ στὰ ξεφαντώματα, στὰ τραγούδια τὰ ἄσεμνα, στὶς κακὲς συναναστροφές, στὶς κωμῳδίες καὶ στὰ πανηγύρια. Γενικά, δὲν ἀφήνουν ποτὲ νὰ τοὺς ξεφύγει καμία εὐκαιρία ἀπολαύσεως. Κι ἐνῶ ἡ ζωὴ τοὺς εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἄσωτιες καὶ ματαιότητες, αὐτὴ τὴν θεωροῦν καλὴ καὶ ἀθῶα.

Ἄν μάλιστα κατακρίνει τὴν πολιτεία τους, τὸν κατηγοροῦν σὰν ἄξεστο καὶ χωριάτη, καὶ λένε πῶς θέλει νὰ μεταβάλλει τὶς πόλεις σὲ ἐρήμους καὶ τοὺς κοσμικοὺς σὲ καλόγερους. Αὐτὰ ὁμως τὰ λένε γιὰ νὰ δικαιολογηθοῦν. «Μετὰ γὰρ κιθάρας καὶ ψαλτηρίου καὶ τυμπάνων καὶ αὐλῶν τὸν οἶνον πίνουσι, τὰ δὲ ἔργα Κυρίου οὐκ ἐμβλέπουσι», κατὰ τὸν προφήτη (Ἠσ.5:12). Τὸ μόνο ποὺ γνωρίζουν καλά, εἶναι νὰ ξοδεύουν τὸν καιρὸ τους σὲ ξεφαντώματα. Ἀπὸ τὸ κρεβάτι πηγαίνουν στὸ τραπέζι, ἀπὸ τὸ τραπέζι στὶς παρέες, ἀπὸ τὶς παρέες στὰ σεργιάνια, καὶ γίνεται ἡ ζωὴ τους σὰν μία ἀλυσίδα, ὅπου ἡ μία ἀπόλαυση εἶναι δεμένη μὲ τὴν ἄλλη, ὅπως οἱ κρίκοι μεταξύ τους.

Τὸ πανάγιο Πνεῦμα δὲν μᾶς λέει ὅτι ὁποῖος κυνηγᾷ τὶς κοσμικὲς ἡδονές γκρεμίζεται ἀμέσως στὸν Ἄδη. Ἀλλὰ τί λέει μὲ τὸ στόμα τοῦ Δαβὶδ; Ὅτι κατεβαίνει στὸν ἄδη, πλησιάζει δηλαδὴ σιγά-σιγά: «πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς ἄδου» (Ψαλμ.113:25). Γιατί ἡ μαλθακὴ καὶ

ἡδονικὴ ζωὴ ποὺ ζεῖ, τὸν προετοιμάζει ἀργὰ ἀλλὰ σταθερὰ γιὰ τὴν ἀπώλεια.

Οἱ τρυφές καὶ οἱ ἡδονές φθείρουν καὶ ἀδυνατίζουν καὶ τοὺς πιὸ δυνατοὺς. Γι' αὐτὸ μερικοὶ καταντοῦν σὲ τέτοια ἀδυναμία, ποὺ καὶ ὁ ἴσκιος ἀκόμα τῶν πειρασμῶν εἶναι ἀρκετὸς γιὰ νὰ τοὺς ρίξει. Κι' ἀφοῦ, ἐξομολογηθοῦν, μὲ τὸν πρῶτο πειρασμὸ ξεχνοῦν τὴν καλὴ τους ἀπόφαση νὰ μὴν ξαναμαρτήσουν, καὶ πέφτουν ἀμέσως πάλι στὴν αἵμαρτια.

Λοιπὸν, μὲ τὸ νὰ λὲς ὅτι δὲν εἶναι αἵμαρτιες ὁ πολὺς ὕπνος καὶ τὰ φαγοπότια καὶ οἱ διασκεδάσεις καὶ τὰ ξεφαντώματα, προσπαθεῖς αἰπλὰ νὰ δικαιολογηθεῖς. Γιατί μπορεῖ αὐτὰ καθεαυτὰ νὰ μὴν εἶναι αἵμαρτιες, ἀλλὰ προετοιμάζουν γιὰ τὶς αἵμαρτιες καὶ σ' ἐμποδίζουν νὰ γευθεῖς τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ. Καὶ θὰ πάθεις κάτι ἀνάλογο, μ' ἐκεῖνο ποὺ ἔπαθε ὁ Σολομῶν: Νομίζοντας πῶς μπορούσε ν' ἀπολαμβάνει χωρὶς κίνδυνο τὶς ἡδονές, κατάντησε στὴν εἰδωλολατρία. Καὶ μ' ἐκεῖνο ποὺ ἔπαθαν οἱ Σοδομίτες: Γιὰ νὰ τρῶνε καὶ νὰ πίνουν μὲ τρυφές καὶ ξεφαντώματα, ἔφτασαν νὰ πέσουν σὲ παρὰ φύση πάθη καὶ ἀσέλγειες. Πολὺ σωστὰ εἶπε ὁ Τερτυλλιανός, ὅτι οἱ χριστιανοὶ πρέπει ν' ἀποφεύγουν τὶς τρυφές, γιατί αὐτὲς ἀδυνατίζουν τὴν πίστη καὶ τὴν ἀρετὴ τους.

Ἡ χαυνότητα καὶ ἡ ἀδυναμία, ποὺ προξενοῦνται στὴν ψυχὴ ἀπὸ τὶς ἡδονές, δὲν ταιριάζουν στὸν προορισμὸ μας, ποὺ εἶναι νὰ μοιάσουμε στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ὅπως διδάσκει ὁ ἀπόστολος, ὁ Θεὸς μας «προώρισε συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ» (Ρώμ. 8:29). Καὶ ὁ Χριστὸς, γιὰ νὰ φτάσει στὴν δόξα, πέρασε στὴν ἐπίγεια ζωὴ τοῦ μέσα στὴν φτώχεια, τὴ θλίψη καὶ τὴν καταφρόνηση. Οἱ τρυφηλοὶ ἄνθρωποι ὅμως φοβοῦνται τὴ σκληραγωγία καὶ τὴν μετάνοια. Μήπως βρῆκαν ἄλλο Εὐαγγέλιον ἢ μήπως κατέβηκε γι' αὐτοὺς κανένας ἄλλος Χριστὸς, ποὺ νὰ τοὺς ὑπόσχεται ἀνέσεις, ωραία ἐνδύματα, ἀπολαύσεις, διασκεδάσεις καὶ δόξες; Ξεχνοῦν ὅτι «διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. 14:22), καὶ ὅτι «στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν» (Ματθ. 7:14)

Ἄκου καὶ τοῦτο τὸ ὠφέλιμο: Κάποτε ἓνας εὐγενὴς καὶ πλούσιος ἀρχοντας, παραδομένος στὶς ἡδονές, ἄκουσε πολλὰ γιὰ τὴν ἀρετὴ ἐνὸς πνευματικοῦ ἀνθρώπου, καὶ πῆγε νὰ τὸν συμβουλευθεῖ. Ὁ πνευματικὸς ἐκεῖνος ἄνδρας τοῦ εἶπε τοῦτα μόνο: 'Ὁ Χριστὸς ἦταν φτωχός, ἐνῶ ἐσὺ πλούσιος. Ὁ Χριστὸς ἦταν νηστικός, ἐνῶ ἐσὺ χορτασμένος. Ὁ Χριστὸς ἦταν σχεδὸν γυμνός, ἐνῶ ἐσὺ καλὰ ντυμένος. Ὁ Χριστὸς ὑπέμεινε θλίψεις καὶ πάθη, ἐνῶ ἐσὺ ἀπολαμβάνεις τρυφές, ἀναπαύσεις καὶ μαλακὰ στρώματα'. Ὅταν τ' ἄκουσε αὐτὰ ὁ ἀρχοντας, ἦρθε σὲ κατάνυξη, μετανόησε, ζήτησε μὲ δάκρυα συγγῶμῃ ἀπὸ τὸ Θεὸ γιὰ τὴν ζωὴ ποὺ ἔκανε, καὶ ἀποφάσισε νὰ ζήσει πιά μὲ μετάνοια.

Κατάλαβε καλά, πῶς ὅποιος ἔχει ἀνάπαυση σ' αὐτὸν τὸν κόσμον, δὲν θὰ γευθεῖ τὴν αἰώνια ἀνάπαυση τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Αὐτὸ τονίζει καὶ ὁ Μέγας Ἀθανάσιος: «Ὁ ἔχων ἀνάπαυσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, τὴν αἰώνιον ἀνάπαυσιν μὴ ἐλπίζετω λαβεῖν· ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν οὐκ ἐστὶ τῶν ἀναπαυομένων ἐνθάδε, ἀλλ' ἐκείνων ἐστὶ τῶν ἐν θλίψει πολλῇ καὶ στεναχωρίᾳ διαγόντων τὸν βίον τοῦτον» (λόγ. περὶ παρθενίας). Πρόσεξε λοιπὸν μὴν ἀκούσεις τότε τὸ φοβερὸ λόγον τοῦ Χριστοῦ: «Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου» (Λουκ. 16:25).

Τέλος πάντων, μάθε πῶς ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δὲν κερδίζεται μὲ τὴν ἀργία καὶ τὴν ἀνεση, ἀλλὰ μὲ τὸν κόπον καὶ τὴν βία, ὅπως εἶπε ὁ Κύριος: «Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται καὶ βιαστὲς ἀρπάζουσιν αὐτήν» (Ματθ. 11:12).

Ὅσιος Νικόδημος ὁ Ἄγιορείτης